

8 DNIOWA WYPRAWA AUTOKAROWO - PROMOWA:

**„SZLAKAMI WIARY PODZIELONEGO CHRZEŚCIJAŃSTWA”
PRZEZ LITWĘ, ŁOTWĘ, ESTONIĘ, FINLANDIĘ I SZWECJĘ
W CZASIE BIAŁYCH NOCY**

Termin: 30 czerwca – 7 lipca 2012r.

Refleksje uczestniczek:

Przyjaciele, Życie nasze to krótka podróż...

A my w tej wędrówce wciąż głodni wrażeń, wciąż nienasyчени w poznaniu siebie i Boga...

*I w tej ostatniej naszej wspólnej wyprawie pojechaliśmy po to, by z Nim rozmawiać,
by zadać Mu odwieczne ludzkie pytanie : Kim jestem dla Ciebie Panie, kim Ty jesteś w moim
życiu, Ty, który roztaczasz przede mną piękno świata... co chcesz mi powiedzieć ?*

*A On nie odpowiadał słowami tylko powiódł nas przez kraje barwne, pełne zgiełku, ludzi różnych
ras i języków. I był obecny w krzyku dzikiej mewy, w purpurze wschodu i zachodu słońca, w
radości dzieci, uśmiechu osób starszych, w oczach naszych kapłanów sprawujących Misterium
Mszałne w nielicznych, rozproszonych polskich kościołach lub pod jasnym niebem lipcowego
dnia.. I powtarzałam Piotrowe: " Dobrze nam tu być...", tak troszczysz się o mnie, choć jestem
jak ten marny kamyczek wyrzucony na brzeg...*

Dokąd mam iść, Panie ?,

- fala rozmyje za chwilę ślady moich stóp na piasku, wiatr mnie rozwieje...

" Nie wiedziałem- pisał ksiądz Pasierb - do jakiego stopnia Bóg boi się, o tych których kocha, jak drży, żeby mu nie zginęli przypadkiem.."

A Twoje ręce potężne i delikatne ogarnęły nas, gdyśmy ku Litwie zmierzali, ku tej krainie naszego kresowego, utraconego dziedzictwa..

*" Tam na północ, hen daleko, szumią puszcze ponad rzeką, tam świat inny, lud odmienny, kraj zapadły, równy, senny... puszcza i żubrów to kraina, a dziedzictwo Giedymina....
czas jej duszy nie wykrzywił... a gdy w Litwie pan się zdarzy, to pan sobie jak Radziwiłł ! "
I przez Żmudź nas powiodłeś..*

" Od tych prądów świętej rzeki, aż po morza brzeg daleki i Łotyszów płodne ziemie, siadło twarde, żmudzkie plemię... "

" I Wiliją, Niemnem, Dźwiną, i do Tylży i do Rygi płyną sobie na wyścigi"...

Zmienił się poetycki, staropolski opis Litwy,

odsunęły się od nas bezkresy Żmudzi, Kiejdany już nie porażają magnacką pychą Radziwiłłów..

I jakże aktualne są tu słowa Świętego Augustyna :

" Ileż to dni naszych, dni naszych przodków przepłynęło już przez Twój dzień dzisiejszy, Panie.. z niego zaczerpnęły miarę trwania i samo swoje istnienie, a to samo czerpać będą dni, które nadejdą.. A Ty zawsze jesteś ten sam... Wszystko co jutrzejsze i jeszcze późniejsze, wszystko wczorajsze i jeszcze dawniejsze dziś czynisz.. Jakże to pojąć mogę ? " Jedno się tylko nie zmienia i wieczne jest, choć przemijają państwa i narody :

Twoja męka Panie i nasze cierpienie wpisane w Twój ból..

Może to chciałeś nam powiedzieć, gdy w deszczu przywiodłeś nas do krzyży w Szawłach ?

A były one jak wołanie do Ciebie : " Nie tak miało być, nie tak Panie!

Miałem być zdrowy, szczęśliwy, bogaty, a Ty stanąłeś mi na drodze jak ongiś przed człowiekiem z Cyreny .. i poszedłem za Tobą potykając się o moją samotność, chorobę, mój trudny charakter..

Wesprzyj mnie, bo słaby jestem i wybacź żem taki Cyrenejczyk i nie po drodze mi z Tobą iść "

Wiem jedno : gdy cierpienie będzie mnie przerastać, Ty nie będziesz tłumaczył mi jego sensu

,tylko pochylisz się nade mną i wypełnisz je Swoją osobą... I do Matki Swojej mnie

przyprowadzisz bym w Jej przedziwnych, smutnych oczach znalazł ukojenie.. do Pani

Szydłowieckiej, do Marii z Palangi ze łzą w oku i kropelką potu na skroni...

I tak jak Jerzy Liebert zawołał: " Łask Błyskawico, rozwiąż mi oczy bym w nich obudził, matkę i ojca, siostrę i braci i wszystkich ludzi ". Wszystkich Panie spotkanych na szlaku wędrównym od

bram, baszt, gotyckiej Starówki Rygi począwszy, po zabytkowe kamienice Tallina, muzea i katedry Sztokholmu, czy pełne symbiozy z przyrodą Helsinki... Wszystkich ludzi Panie... i moich braci rozproszonych w wierze, modlących się w złotych soborach, strzelistych, gotyckich katedrach luterańskich...

Jak to się stało, Boże- pytałam siebie- żeśmy się tak rozdzielili, my, dzieci Twoje połączone kruchą linią życia? Miało być Jedno Panie, Twój Jeden Kościół... tak chciałeś... I służyć Swego Jana Pawła posyłałeś, a On wyciągał rękę ku pojednaniu, ziemię obcą całował, bo każda była mu bliska... Panie, Stwórco Rzeczy i Spraw Niemożliwych - mówiłam - Ty wszystko potrafisz...: córkę Jara wskrzesiłeś, chleb rozmnożyłeś, wodę w wino zamieniłeś, Ty wszystko możesz.. spraw byśmy kiedyś byli Jedno..

*" Ja, Adam, na miliard ciał rozbity i rozsypany
Ty się nad moim rozdarcim ulituj, ulecz me rany..
Mieliśmy jednym ciałem być, a oto się rozerwało..*

Rozdarty jestem i wołam z tęsknotą

Połącz nas w ciało !

Niechaj nie będzie on- i ja- i oni,

Lecz chór jedyny..

I jednym głosem niech chór ten dzwoni,

Wybacz nam winy !

Tyś Łączycielem jest, Tyś jest Jednością,

Twoja godzina..

I niechaj wstanie zwycięski Twój Kościół,

Wielka rodzina.."

Tyle pragnień Panie, tyle życzeń, a podróż życiem zwana krótka jest..

I oto gdy przychodzi mi pożegnać się z Tobą i ludźmi pełnymi Twojego Światła, o oczach pogodnych i twarzach jasnych. Mogę tylko prosić Cię o jedno, jak ongiś uczniowie w drodze do Emaus : " Zostań z nami Panie, gdyż ma się ku wieczorowi i dzień się już nachylił " I samotny jestem Boże, ja człowiek czasu komputerowej technologii, zostań ze mną...Wiem tyle z dziedziny nauk, a nie umiem rozmawiać z bratem swoim, stworzyłem świat wirtualny a nie dostrzegam bliźniego stojącego przy mnie.. Zostań, Panie.. nieśmiały daj odwagę głoszenia przekonań, smutnym rozpal w oczach iskrę radości, chorym daj siłę w znoszeniu bólu...

Zostań ze mną, gdy dzień mój zgaśnie w oczach... Zostań...

Stanisława Szczepaniak

Program wyprawy:

DZIEŃ 1 - sobota

Godz. 5.30. wyjazd z parkingu przed kościołem w Choroszczy. Przejazd do Kowna - stolicy międzywojennej Litwy, tutaj rzeka Wilia spotyka się z Niemnem. Zwiedzanie miasta z miejscowym przewodnikiem: archikatedry św. Piotra i Pawła, Starówki z ratuszem zwanym Białym Łabędziem, Gimnazjum Jezuitów, w którym wykładał Adam Mickiewicz, pozostałościami kowieńskiego zamku. Czas wolny na kawę i herbatę w uroczym zaułku. Przejazd do Sanktuarium Maryjne w Szydłowie. Wedle miejscowej tradycji miało tu miejsce pierwsze objawienie się Najświętszej Maryi Panny w Europie. W czasie dotkniętej religijnymi sporami, Maryja objawiła się i rozmawiała z człowiekiem niekatolickiego wyznania – kalwinem. Šiluva jest dziś jednym z najważniejszych centrów pielgrzymkowych na Litwie. Częste są nawrócenia, zaś przybywający do Szydłowa doświadczają również odnowy duchowej. Msza Święta w sanktuarium. Przejazd do Szawli zakwaterowanie w hotelu, obiadokolacja. Po posiłku nabożeństwo Drogi Krzyżowej na słynnej Górze Krzyży, gdzie znajduje się około 150 tys. symboli męki Chrystusa. Krzyże wykonane z drewna lub metalu, granitu lub kamienia, szkła czy przeróżnych innych materiałów, ozdobne, proste czy też w formie kapliczek stawiano na wzgórzu od czasów powstań narodowych: styczniowego i listopadowego. Za czasów Zw. Radzieckiego były oznaką przywiązania Litwinów do katolicyzmu i walki o własną tożsamość. Czas na spacer wśród krzyży i osobista modlitwę, następnie odprawiamy Nabożeństwo Drogi Krzyżowej. Nocleg.

DZIEŃ 2 - niedziela

Msza Święta w hotelu w sali na górze. Śniadanie. Przejazd przez Łotwę do Estonii. Krótki postój nad morzem, możliwość skorzystania z kąpieli na pięknej piaszczystej niezatłoczonej plaży lub spaceru uroczym wybrzeżem Bałtyku. Przejazd do Tallina. Zwiedzanie z miejscowym przewodnikiem pięknie położonej stolicy Estonii nazywanej „Perłą Bałtyku” lub „Florencją Północy”. Największe wrażenie robi Stare Miasto stanowiące jeden z najciekawszych zespołów architektury średniowiecznej w Europie. Spacer po przepięknej średniowiecznej starówce, otoczonej potężnym systemem fortyfikacji miejskich z licznymi wieżyczkami i basztami: zamek Toompea - obecnie siedziba parlamentu, Wieża Hermana, średniowieczny rynek z XIV w. z okazałym ratuszem, cerkiew Aleksandra Newskiego, zespół średniowiecznych kamieniczek Trzy Siostry, baszta Gruba Małgorzata, kościół św. Olafa z wysoką 140 metrową wieżą, kościół św. Ducha z XIV w. Zwiedzanie katedry Luterskiej i pałacu Kadriorg. Podziwianie z wzgórza Toompea panoramy miasta i portu. Obiadokolacja, możliwość skorzystania z basenu i sauny. Nocleg.

DZIEŃ 3 - poniedziałek

Wczesny przejazd na terminal portowy. Przeprowa promowa ze śniadaniem w formie bufetu do stolicy Finlandii. Zwiedzanie Helsinek z miejscowym przewodnikiem. W programie zwiedzania: Plac Senacki, Bank Narodowy, Pałac Prezydencki, kościół w skale Temppeliaukio, Katedra Luterska, sobór Uspienski, Msza Święta w kościele Św. Henryka. Helsinki są miastem uroczym. Ulice krzyżują się tu pod kątem prostym, nie ma potężnych wieżowców. Niska, urokliwa zabudowa i umiarkowanie spokojna atmosfera, sprawia, że wędrowanie po mieście to czysta przyjemność. Chwila czasu wolnego w pięknej herbaciarni przy placu senackim. Zaokrętowanie na jeden z największych promów na Bałtyku. Zakwaterowanie w kabinach 4 osobowych na pokładach od 5 do 8. Kolacja w formie bogatego szwedzkiego stołu. Całonocny rejs do Szwecji z możliwością podziwiania białych nocy i licznymi atrakcjami. Nocleg.

DZIEŃ 4 wtorek

Msza Św. w niesamowitym przeszklonym miejscu na dziobie promu poniżej mostku kapitańskiego. Śniadanie na promie. Wyokrętowanie z promu w stolicy Szwecji i spotkanie z miejscowym przewodnikiem. Przejazd do Muzeum Vasa na wyspę Djurgarden znajduje się tam słynny okręt wojenny z XVII w. Sztokholm „Wenecja Północy”, „miasto na wodzie” to niektóre z wielu określeń, które oddają niezwykły urok tego miasta zbudowanego na czternastu wyspach połączonych ze sobą 53 mostami oraz łądem stałym. Spacer krętymi uliczkami średniowiecznej Starówki Gamla do Pałacu Królewskiego,

przed którym odbywa się uroczysta zmiana warty. Konserthuset, w którym są wręczane pokoje nagrody Nobla. Czas wolny. Przejazd na terminal portowy, Zaokrętownie na prom i rejs do Rygi, zakwaterowanie w kajutach 4 osobowych, kolacja w formie bufetu na promie. Nocleg.

DZIEŃ 5 środa

Msza Święta na promie. Śniadanie, wykretowanie w Rydze. Stolica Łotwy położona jest nad rzeką Dźwiną, u jej ujścia do Zatoki Ryskiej. Mieszka tu niemal połowa mieszkańców Łotwy. Główną atrakcją miasta jest czar wąskich, brukowanych uliczek, drewniana architektura oraz liczne gotyckie i renesansowe zabytki. Zwiedzanie stolicy z miejscowym przewodnikiem, spacer po starówce wpisanej na Listę UNESCO: zamek Ryski, zespół średniowiecznych kamieniczek - Trzej Bracia, Mała i Wielka Gildia, Dom Bractwa Czarnogłowych, katedra Najświętszej Marii Panny, ulica Alberta - piękne secesyjne kamienice autorstwa Michała Eisensteina.. Odwiedzenie ciekawostki tego miasta centrum gastronomiczno - rozrywkowym LIDO. Przejazd do Palangi, nadmorskiego kurortu Litwy sąsiadującego z Kłajpedą. To urocze uzdrowisko słynie z niezwykle pięknego białego piasku na plażach i wydmach. Sławę uzdrowiska zyskało dzięki działalności polskiej rodziny arystokratycznej Tyszkiewiczów. Obiadokolacja, nocleg.

DZIEŃ 6 - czwartek

Śniadanie. Msza Św. w miejscowym kościele parafialnym. Do południa zwiedzanie Palangi z Największym na świecie Muzeum Bursztynu znajdującym się z byłej rezydencji Tyszkiewiczów. Dziesiątki brył z zatopionymi w nich przed milionami lat owadami i zwierzętami. Przez szkła powiększające widać komary, termity, larwy a nawet pajęczyny. Niektóre bursztynowe bryły są wielkości ludzkiej głowy, największa waży 3,5kg. Piękna biżuteria bursztynowa sprzed wieków, jak i współczesna. Niektóre eksponaty pochodzą z Egiptu i Polinezji wyroby z bursztynu - szkatułki, fajki, guziki, zegary, zabawki, krzyże, szachy. Po południu czas na wypoczynek nad morzem lub prywatne spacery. Obiadokolacja. Wieczorem przejście przez reprezentacyjną promenadę na molo skąd można podziwiać malowniczy zachód słońca. Nocleg.

DZIEŃ 7 - piątek

Śniadanie. Wyjazd z przewodnikiem na Mierzeję Kurońską wpisaną na Listę UNESCO. Jest to najatrakcyjniejszy fragment litewskiego wybrzeża, gdzie znajdują się jedne z największych kompleksów wydm sięgające nawet do 60 m. Wizyta w Nidzie, gdzie część życia spędził Tomasz Mann. Msza Święta w kościele w Nidzie. Spacer po ruchomych wydmach. Kąpiel w Bałtyku. Powrót do Palangi z odwiedzeniem Starego miasta w Kłajpedzie. Czas wolny na prywatny wypoczynek, obiadokolacja, podziwianie jak zawsze niepowtarzalnego zachodu słońca. Wspólne śpiewy przy gitarze i niezapomniana zabawa na pięknej plaży. Nocleg.

DZIEŃ 8 - Sobota

Śniadanie. Przejazd przez ziemię żmudzka do rejonu kiejdańskiego. Po drodze Msza Święta w pięknym zajeździe pośród kwitnących nenufarów. Zwiedzanie wspomnianych w Trylogii Sienkiewicza Kiejdan, leżącej nad dopływem Niemna, rzeką Niewiąz siedziby rodowej Radziwiłłów, którzy na fali reformacji przyjęli kalwinizm, dlatego do XX wieku był to główny ośrodek protestantyzmu. W 1655 r. podpisano układ, który zawarli Radziwiłłowie z królem szwedzkim Karolem X Gustawem. Ów układ oddawał pod protekcję Szwecji całą Litwę i wraz z układem w Ujściu i przewidywał oddanie Rzeczypospolitej Szwecji. Plany te udaremniła skuteczna obrona Częstochowy przed Szwedami oraz powszechny "zryw" szlachty polskiej i chłopstwa przeciw skandynawskiemu najeźdźcy. Obiad. Przejazd do Mariampola. Jest to jedyne na Litwie miasto, którego nazwa wiąże się z nazwą zakonu, a przez nią z imieniem Maryi. W Bazylice pw. Św. Michała Archanioła, znajduje się kaplica bł. Jerzego Matulewicza arcybiskupa, którego beatyfikował papież Jan Paweł II. Powrót do Polski, nawiedzenie Sanktuarium Matki Bożej w Studzienicznej koło Augustowa. Przyjazd do Choroszczy o godz. 19.30